

Werken aan sociale vaardigheden: een schoolopdracht!

Visie rond het stimuleren van sociale vaardigheden op school

We proberen de kinderen binnen de school sociaal en emotioneel goed te begeleiden, door een positieve 'ontwikkelingsgrond' te creëren, waarbij ons pedagogisch project de 'basis' vormt. Een 'positief' schoolklimaat werkt preventief en zorgt ervoor dat kinderen zich 'goed' voelen: een taak voor elk van ons!

1. We werken aan een positief opvoedingsklimaat

- √ We werken aan een 'positieve' binding met de kinderen.
Het werken aan deze 'positieve' binding zorgt ervoor dat het kind zich aanvaard weet door de leerkracht, waardoor er een persoonlijke relatie ontstaat. Omwille van die persoonlijke band zal hij/ zij zich inzetten voor de schooltaken en het belangrijk vinden om de schoolafspraken na te leven.

MIN-functies	PLUS-functies
Structuur	Positieve betrokkenheid
Duidelijkheid	Positieve bekrachtiging
monitoring	Problem-solving

Het gaat dus om een evenwichtig aanbod van STRUCTUUR/ DUIDELIJKHEID EN WARMTE!

2. Basisveiligheid vergroten = preventief werken

Basisveiligheid vergroten: Hoe?

- 1) Duidelijke communicatie
 - Duidelijke communicatie met ouders en kinderen
 - Samen maken van klasafspraken met de kinderen
 - Het duidelijk stellen van de schoolafspraken vanaf de eerste schooldag
 - Schoolafspraken staan duidelijk vermeld in het schoolreglement
 - Indien nodig: 'individuele' afspraken met kinderen

- 2) We proberen te zorgen voor **5 belangrijke pedagogische vaardigheden** ter voorkoming van probleemgedrag.
- 1 leiding geven en grenzen stellen
 - 2 monitoring (weten welke leerling op welk moment waar moet zijn en wat die moet doen)
 - 3 kinderen positief bekrachtigen (pluim geven als ze dit verdienen)
 - 4 zorgen voor positieve betrokkenheid (interesse tonen in de kinderen)
 - 5 we proberen samen problemen op te lossen (bv. kinderen 'bijstaan' om ruzies op te lossen, hen helpen zoeken naar 'betere' oplossingsmogelijkheden bij conflictsituaties) = problem-solving.
- 3) We streven allen dezelfde leefregels, schoolafspraken na.

Inperken van risicofactoren

Onze speelplaats is soms 'overbevolkt'. Te veel kinderen op een te kleine ruimte zorgt soms voor conflicten. Om dit te vermijden ondernemen we volgende acties:

- De voor- en namiddagspeeltijd voor de kleuters- en de lagere schoolkinderen wordt van elkaar gescheiden.
- Er wordt voor de kleuters en de kinderen van de lagere school, die niet tussen de 'grote leerlingen' willen lopen op de speelplaats een gebied afgebakend, waar ze ongestoord kunnen spelen.
- Voor onze allerkleinsten (1^e en 2^e KK) voorzien we 's middags (tijdens de drukste momenten) aparte opvang in de luifel. Ook de kinderen van de 3^e KK kunnen hier spelen indien ze dit wensen.
- Bij regenweer speelt iedereen onder de luifel, maar de 1^e KK wordt opgevangen in Pimpeloën.
- Er is toezicht voor kleuters en lagere schoolkinderen.
- 2 keer per week worden er tijdens de middag voor bepaalde leerlingengroepen sportactiviteiten georganiseerd door de leerkracht LO.
- We zorgen voor een veilige, overzichtelijke en ordelijke infrastructuur.

Adequaat reageren op incidenten

Het adequaat reageren op incidenten voorkomt heel wat problemen. Dit kan:

- Non-verbaal: hm, hm; nee-schudden; een boze blik; vermanende vinger; bel...
- Verbaal: stop ermee; dit wil ik niet; ...

Wanneer men geen gevolg geeft aan opmerkingen dient er soms 'bestraft' te worden (merk op: merk op dat straffen niet vermeld wordt als pedagogische pijler!).

Indien straffen toch noodzakelijk is, nemen we volgende 10 uitgangspunten in acht:

1. Wees mild

2. Wees duidelijk
3. Een straf is gericht op het gedrag en niet op de persoon
4. Een straf is gericht op herstel
5. Ze heeft een educatief, geen repressief karakter
6. Ze toont een grens en versterkt die
7. Ze is realistisch en haalbaar
8. Wordt uitgevoerd zonder uitstel
9. Straf nooit bij verhitte emoties!
10. Een straf moet eindelijk zijn, daarna is ze afgesloten.

Soms komen kleine plagerijen voor, maar indien pesterijen voorkomen kunnen we dit in geen geval tolereren. We hanteren hier de 'no-blame' aanpak en geven pesten geen kans! Indien het pestgedrag niet stopt, lichten we steeds de ouders in en worden verdere maatregelen afgesproken.

3. zorgen we voor coöperatieve werkvormen

Coöperatieve werkvormen zorgen er niet alleen voor dat leerlingen 'echt' tot leren komen, maar het levert hen tevens heel wat sociale vaardigheden op. Samenwerken is een specifieke sociale vaardigheid die moet geoefend en geleerd worden.

In de kleuterklassen krijgen de kinderen heel wat kansen om samen met vriendjes te spelen, te knutselen, samen te werken aan een activiteit, ...

In de klassen van de lagere school is er ook heel wat ruimte voorzien voor echt groepswork. De ET 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 en 1.9 komen hierbij specifiek aan bod.

4. Werken aan sociale vaardigheden: geen 'leerdomeinopdracht'

Werken aan sociale vaardigheden van kinderen dient een 'constant' aandachtspunt te zijn binnen onze opdracht. Leren respectvol omgaan met elkaar, met materiaal, leren samenwerken, leren kritiek aanvaarden ... (zie ET) zijn dingen die kinderen vooral leren door positieve bekrachtiging van positief gedrag. Positieve feedback is dus zeker een aandachtspunt. Het 'doelgericht' werken rond deze eindtermen dient in het agenda te worden genoteerd.

Zeker binnen de KS zijn sociale vaardigheden een 'constante' opdracht. Voor specifieke leerdoelen en -activiteiten: zie ontwikkelingsdoelen - leerplandoelen deel 2 p 19-20.

Geraadpleegde bronnen:

Leerkracht- veerkracht (VLOR), Leerlingen met probleemgedrag (H. Denoo, A Janssens) - studiedag 2007 - 2008. sept.2009